

Finanstilsynsklagenemnda

Finanstilsynsklagenemndas avgjørelse 29. juni 2026

Sak: 2025/0625

Klager: St1 Norge AS

Finanstilsynsklagenemndas medlemmer:

Morten Kinander, Cecilie Kvalheim og Jens Christian Werring-Westly

1 Sakens bakgrunn

- (1) Saken gjelder klage fra St1 Norge AS (heretter «St1» eller «klager») over Finanstilsynets vedtak 2. juli 2020 hvor Finanstilsynet satte vilkår for registrering av kortet Euroshell som betalingstjenestevirksomhet unntatt lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) etter forskrift 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften) § 1-9, jf. § 1-7 bokstav k nr. 2.
- (2) St1 Norge AS eies av morselskapet St1 Norge Group AS, som igjen eies av det finske selskapet St1 Nordic Oy. I 2015 kjøpte selskapet Shells nettverk av norske bensinstasjoner. St1 Norge AS har ansvar for stasjons- og kortvirksomheten på det norske markedet, og selskapet driver i dag 264 bensinstasjoner i Norge.
- (3) Klager meldte i brev 2. mai 2019 om betalingstjenestevirksomhet unntatt finansforetaksloven, jf. finansforetaksforskriften § 1-8 første ledd, jf. § 1-7 bokstav k nr. 1 og nr. 2. Meldingen gjaldt tre betalingsinstrumenter: «Shell drivstoffkort», «Shell Fuel Card» og «euroShell card». Finanstilsynet avsto 27. juni 2019 å registrere betalingsinstrumentene da de ikke ble ansett å oppfylle vilkårene for unntak. Dette vedtaket ble ikke påklaget.
- (4) Klager innga ny melding om betalingstjenestevirksomhet unntatt finansforetaksloven etter finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 14. april 2020. Meldingen gjaldt kortet «Euroshell» som tilbys bedriftskunder. Ifølge meldingen tilbys Euroshell-kortet til to segmenter: et CRT-kort som omfatter lastebil og buss, og et Fleet-kort for kjøretøy under 3,5 tonn tilegnet person- eller varebil. I meldingen oppgis det at kortet kan brukes til kjøp i følgende kategorier:

0. Alle typer dieselprodukter

1. Alle typer drivstoff

2. Alle typer drivstoff, bilrelaterte produkter, vask og parkering

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (5) Klager har opplyst at kortet kun kan brukes på konkret definerte brukersteder, herunder alle St1-stasjonene (før Shell-stasjoner), samt noen samarbeidspartnere som etter avtale med St1 leverer et begrenset utvalg bilrelaterte tjenester. Det fremgår av meldingen at kortbruk til bilrelaterte tjenester utenfor St1 sine bensinstasjoner håndteres av samarbeidspartneren 3C Payments. Etter avtale med St1 Norge sørger 3C Payments for at kortet kan brukes hos 3C Payments sitt nettverk av parkeringsselskaper, som inkluderer avtaler med 20 ulike parkeringsselskaper.
- (6) I vedtaket satte Finanstilsynet vilkår for registrering av betalingsinstrumenter som St1 ga tilsynet melding om etter finansforetaksforskriften § 1-8. Vilkårene innskrenket betalingsinstrumentenes anvendelsesområde og var en forutsetning for registrering av meldepliktig betalingstjenestevirksomhet jf. finansforetaksforskriften § 1-9. Finanstilsynet satte følgende vilkår:
- «Anvendelsesområdet for betalingsinstrumentet Euroshell begrenses til å omfatte:
- Produkter i kategori 0: alle typer dieselprodukter.
 - Produkter i kategori 1: alle typer drivstoff.
 - Produkter i kategori 2: smøremidler til motorer og kjøretøy, motorolje, spylevæske, kjølevæske, vindusviskere, bilvask og isskrapere.»
- (7) St1 innga 1. september 2020 en delvis klage på Finanstilsynets vedtak 2. juli 2020. St1 påklaget den delen av vedtaket som avgrenset kortets anvendelsesområde mot betaling for parkering, som inngikk i klagers kategori 2. St1 aksepterte de øvrige vilkårene Finanstilsynet fastsatte for kortets anvendelsesområde.
- (8) Finanstilsynet fant ikke grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte 27. november 2020 klagen, innstilling og sakens dokumenter til Finansdepartementet for avgjørelse.
- (9) I påvente av Finansdepartementets avgjørelse i klagesaken orienterte klager Finansdepartementet om en kjennelse fra Kammarrätten i Sverige i brev 1. oktober 2021. I kjennelsen fikk St1 Sverige AB medhold i at betalingsinstrumentet kan unntas etter den tilsvarende regelen i svensk rett. Klager ba om at klagesaken ble utsatt og begjærte Finanstilsynets omgjøring av vedtaket i lys av avgjørelsen.
- (10) Finansdepartementet ba Finanstilsynet om deres vurdering av Kammarrättens dom i brev 18. oktober 2021. Finanstilsynet mente at tilleggsinformasjonen ikke hadde betydning slik at det begrunnet endringer i vilkårene fastsatt i vedtaket, og at det dermed ikke var grunnlag for omgjøring.
- (11) Ved vedtakelsen av ny finanstilsynslov ble Finanstilsynsklagenemnda ny klageinstans for klager på Finanstilsynets vedtak, jf. lov 21. juni 2024 om Finanstilsynet (finanstilsynsloven) § 5-1 første ledd. Ved ikrafttreddelsen av ny finanstilsynslov 1. april 2025 var klagen i denne saken ikke ferdigbehandlet av Finansdepartementet, og saken ble overført fra Finansdepartementet til Finanstilsynsklagenemnda, jf. forskrift 27. mars 2025 til finanstilsynsloven (finanstilsynsforskriften) § 7-2 nr. 1.
- (12) Etter forvaltningsloven § 34 andre ledd kan Finanstilsynsklagenemnda prøve alle sider av saken. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd første punktum kan nemnda treffe nytt

vedtak i saken eller oppheve Finanstilsynets vedtak og sende det tilbake til helt eller delvis ny behandling.

2 Klagers anførsler

- (13) St1 har i hovedsak gjort gjeldende at Finanstilsynets vedtak av 2. juli 2020 må omgjøres. St1 aksepterer Finanstilsynets vedtak hva gjelder innvilgelse av unntak for konsesjonsplikt etter finansforetakforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 for kategori 0 (alle typer dieselprodukter), kategori 1 (alle typer drivstoff) og kategori 2 (smøremidler til motorer og kjøretøy, herunder motorolje, spylevæske, kjølevæske, vindusviskere, bilvask og isskrapere). St1 påklager den delen av vedtaket hvor parkering som bilrelatert tjeneste ikke omfattes av unntaket. St1 anmoder derfor om at vedtaket omgjøres til å omfatte bilrelaterte tjenester for parkering.
- (14) St1 viser til at Finanstilsynets begrunnelse indikerer at Finanstilsynet har innfortolket forskriftens § 1-7 bokstav k nr. 2 med en begrensning om at selv om det kun tilbys et meget begrenset utvalg av varer og tjenester så må det fortsatt være et begrenset nett av tjenestetilbydere. En slik tolkning kan imidlertid ikke forankres i ordlyden, og er medvirkende til å skape en uklarhet i forhold til anvendelsesområdet for alternativene i forskriftens § 1-7 bokstav k nr. 1 og 2. Finanstilsynets forståelse harmonerer dårlig med ordlyden i forskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 som ikke oppstiller krav til begrenset antall tilbydere. St1 fremhever at det er tale om to klare alternativer, og at dette underbygges av ordlyden i PSD2 artikkel 3 bokstav k hvor det fremgår at det gjøres unntak for tjenester «that meet one of the following conditions» (klagers understreking). Tolkningen støttes også av fortalens punkt 13. St1 har også vist til dansk og svensk praksis, hvor det legges til grunn at det er alternative vilkår for unntak.
- (15) St1 viser videre til fortalen til PSD2 avsnitt 13 hvor det uttales:
- «Tilbagemeldinger fra markedet viser, at ebtalingsaktiviteter, der er omfattet af undtagelsen vedrørende begrænsede [netværk], ofte omfatter betydelige betalingsmængder og værdier og tilbyr forbruderne hundrede eller tusinder af forskellige produkter og tjenester. Dette var ikke hensigten med den undtagelse for begrænsede [nætnetværk], der er fastsat i direktiv 2007/64/EF» (klagers understreking).
- (16) Antall varer som det henvises til i fortalen til PSD2 står i sterk kontrast til mengden varer og tjenester som kan kjøpes med Euroshell-kortet. Kortet kan utelukkende brukes til å kjøpe et klart avgrenset og beskjedent antall varer og tjenester. Med henvisning til opplistingen på side 3 i Finanstilsynets vedtak av 2. juli fremgår det at anvendelsesområdet for Euroshell-kortet er tre produktgrupper, hvorav kun en av produktkategoriene har et underkategorisert produktsortiment på mellom 10-20 varer og tjenester.
- (17) St1 anfører at betaling for parkering er en tjeneste som må anses å ha en direkte funksjonell sammenheng med bilrelaterte varer og tjenester i daglig bruk, og derfor oppfyller vilkårene for unntak. Det følger av fortalen til PSD2 punkt 13 at varer og tjenester som tilbys må være nært beslektet eller ha en funksjonell sammenheng («functionally connected goods or services»). Det finnes lite praksis og uttalelser som belyser innholdet i dette vilkåret. Det danske Finanstilsyn har imidlertid i sin «Orientering om Finanstilsynets fortolkning af betalingsinstrumenter med begrenset anvendelse» kommet med uttalelser om hvordan det danske Finanstilsyn vil håndheve bestemmelsen.

Der fremgår det at det danske Finanstilsyn anser tjenester som betaling for vei-, bro- og fergeavgifter mv. som funksjonelt forbundet med kjøp av drivstoff. Selv om betaling for parkering ikke uttrykkelig nevnes som eksempel, må det legges til grunn at også slike tjenester anses for å ha en direkte funksjonell sammenheng med bilrelaterte varer og tjenester i daglig bruk.

- (18) StI gjør gjeldende at «hovedytelsen» for betalingsinstrumentet er varer og tjenester forbundet med kjøretøyets daglige bruk og vedlikehold. Samtlige varer og tjenester som tilbys kortbruker, herunder tjenester for parkering, har en nær og direkte sammenheng med både drivstoffsalg og kjøretøyets mobilitet og drift for øvrig. Samtlige varer og tjenester er således funksjonelt forbundet med hverandre.
- (19) StI viser til at Euroshell-kortet kun tilbys til bedriftskunder, og at hensynet til forbrukerne som er fremhevet i fortalen til PSD2 dermed ikke gjør seg gjeldende. Dette er et hensyn som ikke gjør seg gjeldende i foreliggende sak ettersom Euroshell-kortet kun kan benyttes av næringsdrivende. Dette er en omstendighet som bør vektlegges i vurderingen av om unntaksbestemmelsen er oppfylt.
- (20) StI viser videre til at formålet med Euroshell-kortet er å være et nødvendig hjelpemiddel for bedriftene og deres ansatte ved bruken av arbeidsgivers kjøretøy. Kjøring, vedlikehold og parkering er en naturlig del av den daglige virksomheten. Kortet fungerer som et alternativ til ressursdrivende og risikofylte refusjonsordninger til ansatte ved bruk av kjøretøy. Kortet må følgelig kunne benyttes til å kjøpe samtlige varer og tjenester som er nødvendige for den daglige mobilitet og drift av kjøretøy. Dersom kjøp av nødvendige varer og tjenester ikke kan benyttes med ett og samme kort vil kundens behov for bruk av Euroshell-kortet ikke lenger være til stede. Det er således ingen reell fare for at kortet vil skape en vidtgående mulighet for å unngå regulering.
- (21) StI viser videre til en dom fra Kamarrätten i Sverige hvor retten kom til at betalingsinstrumenter tilsvarende Euroshell-kortet både kunne anvendes innenfor et begrenset nettverk av leverandører, og har et begrenset vare- eller tjenestetilbud. Kamarrätten kom til at betalingsinstrumentene oppfyller vilkårene for unntak. Vurderingene gjelder forståelsen av tilsvarende bestemmelser i Norge, inntatt i finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 1 og 2. StI er av den oppfatning at Kamarrättens avgjørelse har betydning for vurderingen av om StI Norges Euroshell/Shell drivstoffkort også skal omfattes av unntaket for konsesjonsplikt etter finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2. Det er viktig at norske myndigheter, ut fra behovet for en ensartet forståelse og praktisering av PSD2 samt et formål om å sikre like konkurransevilkår, har en felles tolkning av regelverket som Sverige.

3 Finanstilsynets vedtak og merknader

- (22) Finanstilsynet har i hovedsak gjort gjeldende at klagen ikke inneholder momenter som gir grunnlag for omgjøring av vilkår satt i vedtaket og tilrår at vedtaket opprettholdes. Vilårene i finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 kan ikke anses som oppfylt dersom betaling for parkering inkluderes i utvalget av varer og tjenester kortet kan benyttes til.
- (23) Finanstilsynet viser til at for at et betalingsinstrument skal omfattes av finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2, så må instrumentet benyttes til ervervelse av et «meget begrenset utvalg av varer og tjenester». Det er Finanstilsynets oppfatning at

betingelsen om at varene og tjenestene skal være funksjonelt forbundet skal fortolkes restriktivt. I fortalen til PSD2 avsnitt 13 utdypes det at unntaket er ment å gjelde betalingsinstrument som kun muliggjør:

«(...) purchase of a very limited range of goods or services, such as where the scope of use is effectively limited to a closed number of functionally connected goods».

- (24) Etter Finanstilsynets vurdering kan ikke parkering sammenlignet med øvrige ikke-bil relaterte varer og tjenester på bensinstasjoner anses som verken å ha noen tydelig funksjonell sammenheng eller utgjøre et begrenset utvalg varer eller tjenester for øvrig.
- (25) Finanstilsynet viser til at praktiseringen av de aktuelle unntakene, som stammer fra PSD1, er ment å skulle strammes inn ved gjennomføringen av PSD2 på grunn av forbrukerhensyn og konkurransehensyn. Det fremgår av fortalen til PSD2 avsnitt 13, jf. også prop. 110 L (2017-2018) side 29 at:

«Tilbakemeldinger fra markedet viser at betalingsaktiviteter som er omfattet av unntaket vedrørende begrenset nettverk, ofte omfatter betydelige verdier og volum, at disse nettverkene tilbyr forbrukere mange forskjellige produkter og tjenester, som ikke var formålet med unntaket for begrenset nettverk, og at det innebærer større risiko og ingen rettslig beskyttelse for betalingstjenestebrukere, spesielt for forbrukere, samt klare ulemper for regulerte markedsaktører. Videre fremheves det at disse risikoene bør reduseres».

- (26) Videre fremgår følgende av fortalen til PSD2 avsnitt 14:

«Payment instruments covered by the limited network exclusion could include store cards, fuel cards, membership cards, public transport cards, parking ticketing, meal vouchers or vouchers for specific services... Instruments which can be used for purchases in stores of listed merchants should not be excluded from the scope of this Directive as such instruments are typically designed for a network of service providers which is continuously growing».

- (27) Finanstilsynet viser til at det i fortalen gis eksempler på ulike bransjer som omfattes av unntaket, eksempelvis drivstoffkort, transportbilletter, medlemskort, parkeringsbilletter mv. Finanstilsynet kan ikke se at det har vært lovgivers hensikt å tillate utvidelser i bruk av betalingsinstrumentet gjennom kombinasjoner eller krysninger av de ulike bransjeløsningene. Etter Finanstilsynets syn er parkering et gjensidig utelukkende unntak.
- (28) Et drivstoffkort kan som foretaket påpeker, falle inn under bestemmelsen for unntaket om konsesjon. Betalingsinstrument som kan brukes på opplistede brukersteder, altså et nettverk av brukersteder og som lett vil kunne utvides, skal imidlertid ikke omfattes av unntaket. Det fremgår av meldingen at St1 gjennom avtale med 3C Payments knytter seg til denne aktørens nettverk av parkeringsselskaper. 3C Payments er et teknologiselskap som leverer produkter og tjenester til ulike bransjer i inn- og utland. Selskapet har ifølge egne nettsider en ambisjon om kontinuerlig vekst i form av utvidelser av virksomheten, noe som også vil kunne utnyttes i utbredelsen av ytterligere brukersteder for St1. All den tid antall parkeringsselskaper i nettverket til 3C Payments vokser, så vil parkering være en tjeneste som kan utgjøre betydelige verdier og volum. Det er Finanstilsynets vurdering at det vil kunne skape en uheldig presedens dersom et betalingsinstrument, som er unntatt

finansreguleringen og som primært er ment til drivstoff, også skal kunne kombineres med denne type tjenester.

- (29) Foretaket har anført at Finanstilsynets tolkning av unntaket strider med praksis i andre land, herunder Sverige og Danmark. Finanstilsynet bemerker at det er uheldig dersom unntakene tolkes forskjellig i de ulike landene. Finanstilsynet oppfatter imidlertid at enkelte medlemsstater tilkjennegir unntak der dette ikke går på bekostning av risikoen som oppstår ved større volum og/eller verdier. Eksempelvis er det kun to bomringer i Danmark, mens det i Norge er registrert 309 bomstasjoner.
- (30) Finanstilsynet bemerker også at dersom betalingsinstrumentet innebærer at foretaket utfører oppgjør mot tredjepart, herunder 3C Payments som andel av sluttkundens forbruk av parkering over en definert periode, så vil dette kunne utløse konsesjonsplikt jf. finansavtaleloven § 11 bokstav b og d.

4 Rettslig grunnlag

- (31) Finansforetaksloven gjelder virksomhet som drives eller skal drives i Norge, samt norske finansforetaks virksomhet i utlandet, jf. finansforetaksloven § 1-2.
- (32) Etter finansforetaksloven § 2-3 første ledd første punktum kan betalingstjenester bare utføres av banker, kredittforetak, betalingsforetak, e-pengeforetak og opplysningsfullmektiger og av finansieringsforetak som etter finansforetaksloven har tillatelse til å drive slik virksomhet i Norge, med mindre annet følger av annen lovgivning.
- (33) I finansforetaksforskriften § 1-7 er det gjort unntak fra finansforetaksloven for nærmere bestemte betalingstjenester. Det fremgår av finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 1 og 2 at finansforetaksloven ikke gjelder for:

«tjenester basert på spesifikke betalingsinstrumenter, som bare kan benyttes i begrenset omfang, og som:

- 1. gir innehaveren mulighet for å kjøpe varer eller tjenester kun i utstederens lokaler eller innenfor et begrenset nett av tjenestetilbydere i henhold til en forretningsavtale inngått direkte med en profesjonell utsteder, eller
- 2. kun kan benyttes til å kjøpe et meget begrenset utvalg av varer eller tjenester (...))»

- (34) Finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 1 og 2 gjennomfører artikkel 3 bokstav k i Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) nr. 2015/2366 av 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked («PSD2»).
- (35) Ifølge finansforetaksforskriften § 1-8 skal foretak som driver virksomhet som nevnt i § 1-7 bokstav k nr. 1 eller nr. 2, «gi melding til Finanstilsynet» dersom den «samlede verdien av betalingstransaksjoner utført de siste 12 måneder overstiger et beløp i norske kroner som tilsvarer 1 million euro». Meldingen skal «angi hvilke tjenester som ytes, og hvilket av unntakene for begrenset virksomhet som virksomheten omfattes av». Dersom forutsetningene for unntak er oppfylt, så «skal» Finanstilsynet «registrere foretak» som har gitt melding, jf. finansforetaksforskriften § 1-9.

- (36) European Banking Authority (EBA) publiserte 24. februar 2022 retningslinjer for hvordan tilsynsmyndighetene bør anvende unntaket for begrenset nettverk i PSD2 artikkel 3 bokstav k. EBA har hjemmel til å utforme slike retningslinjer i henhold til Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet) artikkel 16. Formålet med retningslinjene er å sikre en mer konsistent praksis og bidra til forutsigbarhet. Norge har innlemmet EBA-forordningen gjennom lov 17. juni 2016 nr. 30 om EØS-finanstilsyn § 1. Forordningens artikkel 16 nr. 3 første ledd bestemmer at myndigheter og foretak «shall make every effort to comply» med retningslinjer utstedt av EBA. Det vil si at norske myndigheter skal gjøre sitt ytterste for å følge retningslinjene eller anbefalingene. Samtidig åpner direktivet for at medlemslandene ikke trenger å følge retningslinjene, men da skal vedkommende myndighet varsle EBA om dette, jf. artikkel 16 nr. 3 tredje ledd.

5 Finanstilsynsklagenemndas vurdering

- (37) Saken gjelder Finanstilsynets vedtak hvor Finanstilsynet satte vilkår for å registrere St1 og Euroshell-kortet etter unntaket i finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2, jf. § 1-9. Klagen gjelder kun den delen av vedtaket som avgrenser kortets anvendelsesområde mot betaling for parkering.
- (38) Etter finansforetaksloven § 2-3 første ledd første punktum kan betalingstjenester bare utføres av foretak som etter finansforetaksloven har tillatelse til å drive slik virksomhet i Norge, med mindre annet følger av annen lovgivning.
- (39) Det følger av finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 at finansforetaksloven ikke gjelder for «tjenester basert på spesifikke betalingsinstrumenter» som «bare kan benyttes i begrenset omfang» og som «kun kan benyttes til å kjøpe et meget begrenset utvalg av varer eller tjenester».
- (40) Det finnes ingen definisjon på hva som er tilstrekkelig «begrenset omfang» eller hva som anses som «et meget begrenset utvalg varer eller tjenester». Fortalen til PSD2 gir imidlertid noe veiledning for hvordan vilkårene skal forstås.
- (41) Det fremgår av avsnitt 13 i fortalen til PSD2 at det ikke var meningen at unntaket skulle omfatte betalingstjenester som innebærer «significant payment volumes and offer to consumers hundreds or thousands of different products and services». Avgrensningen begrunnes med at en slik tolkning av bestemmelsen vil innebære «greater risk and no legal protection for payment service users, in particular consumers» og «clear disadvantages for regulated market actors». Det er dermed hensynet til forbrukerne og hensynet til regulerte markedsaktører som begrunner at en ikke skal unnta omfattende betalingstjenester fra reguleringen.
- (42) Ifølge fortalen avsnitt 14 kan eksempler på betalingstjenester som kan unntas være «store cards, fuel cards, membership cards, public transport cards, parking ticketing, meal vouchers or vouchers for specific services». Videre fremgår det at der «such a specific-purpose instrument develops into a general-purpose instrument, the exclusion from the scope of this Directive should no longer apply».
- (43) At det må være tale om et «specific-purpose instrument», og at dette ikke må utvikle seg til å bli et «general-purpose instrument» gjentas i EBAs retningslinjer punkt 4.5:

«4.5. Competent authorities should apply Guidelines 4.1, 4.2 and 4.4 in a restrictive way that does not allow for the possibility for a specific-purpose payment instrument to develop into a general-purpose payment instrument».

- (44) Videre fremgår det av avsnitt 13 i fortalen til PSD2 at unntaket kun gjelder «for the purchase of a very limited range of goods or services, such as where the scope of use is effectively limited to a closed number of functionally connected goods or services regardless of the geographical location of the point of sale».

- (45) Ifølge fortalen må altså varene og/eller tjenestene ha en funksjonell sammenheng dersom de skal kunne anses som et «meget begrenset utvalg varer eller tjenester». At det må foreligge en funksjonell sammenheng mellom varene og/eller tjenestene legges også til grunn i EBAs retningslinjer punkt 4.1. og punkt 4.2. Når det kommer til hva som skal til for at det foreligger en funksjonell sammenheng fremgår det av retningslinjene punkt 4.2. at:

«When assessing the functional connection between the goods and/or services, competent authorities should take into account that a specific category of goods and/or services with a common purpose has been identified by the issuer. Competent authorities should check whether the issuer has identified the goods and/or services falling within the specific category and whether it has described the functional connection between them in the notification under Article 37(2) of PSD2».

- (46) Det følger av EBAs retningslinjer punkt 4.1 og 4.2 at tilsynsmyndigheten skal vurdere om utsteder har identifisert en spesifikk kategori varer og/eller tjenester med et felles formål, og om den funksjonelle sammenhengen mellom disse er beskrevet i registreringsmeldingen.
- (47) For at et betalingsinstrument skal omfattes av unntaket i finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 må det følgelig kun kunne brukes til å kjøpe et meget begrenset utvalg varer og/eller tjenester, og disse må ha en funksjonell sammenheng. Det er opp til utsteder å konkret angi og dokumentere den funksjonelle sammenhengen mellom varene og tjenestene som instrumentet kan brukes til og at det samlet sett kun kan benyttes til et meget begrenset utvalg varer og tjenester.
- (48) I vedtaket konkluderte Finanstilsynet med at Euroshell-kortet kunne registreres som unntatt reguleringen i finansforetaksloven dersom anvendelsesområdet ble begrenset til å omfatte alle typer dieselprodukter, alle typer drivstoff, smøremidler til motorer og kjøretøy, motorolje, spylevæske, kjølevæske, vindusviskere, bilvask og isskrapere. Finanstilsynsklagenemnda er enig i at dette må anses som et «meget begrenset utvalg varer eller tjenester» hvor varene og tjenestene har en funksjonell sammenheng.
- (49) Stl anmoder om at vedtaket omgjøres til å også omfatte bilrelaterte tjenester for parkering. Ifølge søknaden kan Euroshell-kortet brukes hos samarbeidspartneren 3C Payments nettverk av parkeringsselskaper. Stl gjør gjeldende at hovedytelsen for betalingsinstrumentet er varer og tjenester forbundet med kjøretøyets daglige bruk og vedlikehold, og at samtlige varer og tjenester, herunder tjenester for parkering, har en nær og direkte sammenheng med både drivstoffsalg og kjøretøyets mobilitet og drift for øvrig.
- (50) Selv om «bilrelatert» i vid forstand er felles for alle varene og tjenesten, har etter Finanstilsynsklagenemndas syn Stl ikke angitt en helt konsistent, klar og entydig

funksjonell sammenheng mellom varene og tjenestene som Euroshell-kortet kan brukes til. I meldingen og klagen er kortets formål vekselvis beskrevet som «bilrelaterte produkter og tjenester», «nødvendige transportrelaterte varer og tjenester til bruk av selskapenes kjøretøy» og «samtlige varer og tjenester som er nødvendige for den daglige mobilitet og drift av kjøretøy». Disse formuleringene gir ulik rekkevidde og gjør det uklart hvordan anvendelsesområdet reelt sett er avgrenset. Euroshell-kortet synes også dels avgrenset etter hvem som er avtalemotpart (samarbeidspartnere som 3C Payments), dels etter varekategori, uten at det fremgår en entydig kobling til ett spesifikt felles formål slik EBAs retningslinjer punkt 4.2 forutsetter.

- (51) Finanstilsynsklagenemnda mener på den bakgrunn at det ikke er godtgjort at det foreligger en tilstrekkelig entydig funksjonell sammenheng mellom parkeringstjenestene levert gjennom 3C Payments og de øvrige varene og tjenestene som kortet kan brukes til. De varene og tjenestene Finanstilsynet allerede har godkjent – drivstoff, smøremidler, spylevæske, kjølevæske, vindusviskere, bilvask og isskrapere – har et felles formål knyttet til vedlikehold og drift av selve kjøretøyet, og tilbys på Stls egne bensinstasjoner. Parkeringstjenester tjener et annet formål – oppbevaring av kjøretøy under stans – og tilbys gjennom et eksternt, potensielt ekspanderende nettverk av parkeringsselskaper. At drivstoffkort og betaling for parkeringstjenester nevnes som to separate eksempler på spesialformålsinstrumenter i fortalen til PSD2 avsnitt 14 underbygger at lovgiver har forutsatt at disse er distinkte kategorier som ikke uten videre kan kombineres i ett betalingsinstrument.
- (52) Finanstilsynsklagenemnda bemerker videre at registreringsmeldingen ikke inneholder opplysninger som EBAs retningslinjer punkt 4.4 angir at tilsynsmyndigheten bør ta i betraktning ved vurderingen av om unntaket er oppfylt, herunder volum og verdi av betalingstransaksjoner som forventes utført med betalingsinstrumentet på årlig basis, maksimumsbeløp som kan knyttes til instrumentet, forventet antall betalingsinstrumenter som skal utstedes, og risikoer for kunden ved bruk av instrumentet. Når formålet med betalingsinstrumentet heller ikke er klart og entydig, forsterker fraværet av slike opplysninger usikkerheten om hvorvidt betalingsinstrumentet samlet sett «bare kan benyttes i begrenset omfang» slik finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 krever.
- (53) Stl har vist til en kjennelse fra Kammarrätten i Sverige, hvor Stl Sverige AB fikk medhold i at betalingsinstrumentet kan unntas etter den tilsvarende regelen i svensk rett. Stl har også vist til det danske Finanstilsynets orientering om tolkningen av betalingsinstrumenter med begrenset anvendelse. Finanstilsynsklagenemnda er enig i at det er uheldig dersom unntaket tolkes ulikt i de ulike statene. Finanstilsynsklagenemnda er imidlertid ikke bundet av andre tilsynsmyndigheters praksis. Det bemerkes at EBAs retningslinjer om begrenset nettverk ble publisert 24. februar 2022 – etter Kammarrättens avgjørelse av 16. juni 2021. Retningslinjene forutsetter at tilsynsmyndighetene foretar en selvstendig og grundig vurdering basert på de opplysninger som fremgår av registreringsmeldingen, herunder hvordan formålet konkret er angitt og dokumentasjon på betalingsvolum.
- (54) Finanstilsynsklagenemnda utelukker ikke at et drivstoffkort i prinsippet kan benyttes til å betale for parkering og/eller bompenger, forutsatt at det samlet sett er dokumentert en klar funksjonell sammenheng mellom alle varene og tjenestene som instrumentet kan brukes til, og at utvalget samlet sett må anses som «meget begrenset». I foreliggende sak er dette imidlertid ikke tilstrekkelig godtgjort.

- (55) Finanstilsynsklagenemndas vurdering er at det ikke er godtgjort at Euroshell-kortet oppfyller vilkårene i finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 dersom betaling for parkering inntas i anvendelsesområdet. Parkeringstjenester har ikke et tilstrekkelig felles formål med de øvrige godkjente varene og tjenestene, og meldingen og klagen gir ikke en tilstrekkelig klar og entydig beskrivelse av den funksjonelle sammenhengen. Etter Finanstilsynsklagenemndas syn er denne vurderingen i tråd med både fortalen til PSD2 og EBAs retningslinjer. At øvrige staters praksis gir en annen løsning kan da ikke tillegges avgjørende vekt.
- (56) Finanstilsynsklagenemndas konklusjon er at Euroshell-kortet ikke oppfyller vilkårene for unntak i finansforetaksforskriften § 1-7 bokstav k nr. 2 dersom parkeringstjenester inkluderes i anvendelsesområdet. Finanstilsynets vedtak av 2. juli 2020 stadfestes. Finanstilsynsklagenemnda viser til at St1 kan sende ny registreringsmelding med de opplysninger som kreves i henhold til EBAs retningslinjer, dersom St1 ønsker en fornyet vurdering av betalingsinstrumentets anvendelsesområde.

6 Avgjørelse

- (57) Finanstilsynsklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er enstemmig.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur